
**HENRI VIEUXTEMPS'IN OP.16 KONSER ETÜTLERİ NO.1'DE
KULLANILAN SAĞ VE SOL EL TEKNİKLERİ**

---

*RIGHT AND LEFT HAND TECHNIQUES USED IN HENRI VIEUXTEMPS OP.16
CONCERT ETUDES NO.1*

Şeniz AYBULUS*

Geliş Tarihi: 05.09.2020

Kabul Tarihi: 10.10.2020

(Received)

(Accepted)

Öz: 18. yüzyılın son çeyreğinde Niccolo Paganini ile başladığı kabul edilen “virtüöz kemancı-besteci” anlayışı kısa sürede başta Fransa, Almanya ve Rusya olmak üzere Avrupa'nın her yerinde kabul görmüştür. Bu anlayışı kabul eden kemancı-besteciler 19. yüzyıl boyunca bir yandan keman müziğinin devamlılığını sağlarken, diğer yandan teknik becerilerini geliştirmeye odaklanmışlardır. Bu gelişim zamanla bir gelenek haline gelmiş ve hemen her kemancı-besteci solo keman için teknik seviyeleri zorlayacak ölçüde etüt veya kapris dizileri yazmaya başlamışlardır. Henri Vieuxtemps'ın Op.16 Konser Etütleri sözü edilen bu anlayışın en önemli örneklerinden biridir.

Bu çalışmada dünyaca ünlü kemancı-besteci Henri Vieuxtemps'ın ileri düzey keman eğitiminde oldukça önemli bir yeri olan Op.16 Konser Etütleri No.1 teknik açıdan incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların yalnızca eğitim süreci için değil, eserin çalımında da yol gösterici olması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vieuxtemps, Keman, Etüt

Abstract: The "virtuoso violinist-composer" understanding, which is accepted to have emerged with Niccolo Paganini in the last quarter of the 18th century, has been accepted all over Europe, especially in France, Germany and Russia in a short time. Violinist-composers who have adopted such understanding focused on improving their technical skills while maintaining the continuity of violin music throughout the 19th century. This development has become a tradition over time, and almost every violinist-composer has begun to write etude or whimsical series to a degree that would challenge the technical level for solo violin. Op. 16 Concert Studies by Henri Vieuxtemps are one of the most important examples of this understanding.

In this study, Op.16 Concert Studies No.1, which has an important place in the advanced violin education of the world-famous violinist-composer Henri Vieuxtemps, was examined technically. It is envisaged that the information and findings obtained as a result of the research will guide not only the educational process but also the playing of the work.

Key Words: Vieuxtemps, Violin, Etude

---

* Öğr.Gör., Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı, Eskişehir/TÜRKİYE, saybulus@anadolu.edu.tr

1. GİRİŞ

Robert Schumann'ın *Neue Zeitschrift für Musik*'te “kemancılığıyla bizi çevreleyen bir tür sihirli çemberde tuttu”¹ sözleriyle bahsettiği Henri Vieuxtemps (1820-1881) keman repertuarının önde gelen kemancı-bestecilerindedir. Giovanni Battista Viotti ve Pierre Baillot'un ardından Fransız-Belçika Keman Ekolü'nün devam etmesinde etkin rol oynamış, Henryk Wieniawski ve Eugene Ysaye gibi kemancıların yetişmesinde büyük katkıları olmuştur.

Bu çalışmada Henri Vieuxtemps'in besteci kişiliğinin yanı sıra eğitimci yönü ele alınmış, Op.16 No.1 keman etüdünde yer alan keman teknikleri açıklanarak tekniklerin kullanımları hakkında fikirler sunulmuştur.* Besteci olarak Vieuxtemps, bir yandan Paganini'nin eserlerindeki virtüözite anlayışını benimserken diğer yandan da temsilcisi olduğu ekolün eğitim müziği yazma geleneğini unutmamış; bu iki anlayışı da yazdığı hemen hemen her eserinde kullanmıştır. Bu nedenle Henri Vieuxtemps 19. yüzyıl keman repertuarının önemli isimleri arasında yer almaktadır.

2. HENRI VIEUXTEMPS (1820-1881)

Fransız-Belçika Keman Ekolü'nün önde gelen isimlerinden biri olan Henri Vieuxtemps 17 Şubat 1820'de Verviers'de dünyaya gelmiştir. Keman eğitimine babasından aldığı derslerle dört yaşında başlamış, kısa süre içerisinde gösterdiği gelişimle herkesin dikkatini üstüne çekmiştir. Altı yaşında ilk konserini veren Vieuxtemps, babasının eşliğinde çıktığı konser turnesi kapsamında gittiği Brüksel'de Charles Auguste de Beriot ile tanışmış ve kendisini dinletme fırsatı bulmuştur.²

Bir süre Beriot ile çalıştıktan sonra 1829'da Paris'e giderek burada konserler vermiş, kısa sürede “dâhi çocuk” olarak adını duyurmayı başarmıştır. Keman eğitiminin yanı sıra Simon Sechter ve Anton Reicha'dan bestecilik dersleri almıştır. Robert Schumann, Louis Spohr ve Niccolò Paganini gibi dönemin ünlü isimleri ile tanışma fırsatı bulan Vieuxtemps, Paris Konservatuarı ve St. Petersburg Konservatuarı'nda ders vermiş, Wieniawski ve Ysaye gibi isimlerin yetişmesinde önemli katkılarda bulunmuştur. Kemancı olarak kariyerini uzun yıllar sürdürmesinin

¹ About Vieuxtemps's 'Fantasia Appassionata / Ballade et Polonaise / Fantasia Caprice / Greeting to America' Recording, https://www.naxos.com/mainsite/blurbs_reviews.asp?item_code=8.570974&catNum=570974&filetype>About%20this%20Recording&language=English (28.08.2020)

* Çalışmada gösterilen nota örnekleri tarafımdan yazılmıştır.

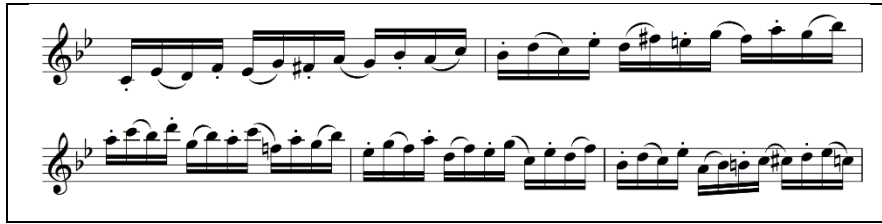
² Marshall Fine, “The Unfinished Vieuxtemps Sonata and Its Completion”, *Journal of the American Viola Society*, V.19, Dallas, 2003, s. 1.

yanı sıra öğretmenlik ve bestecilik çalışmalarına da büyük önem vermiş, kendi çağının büyük isimleriyle birlikte konserler yapmıştır.³

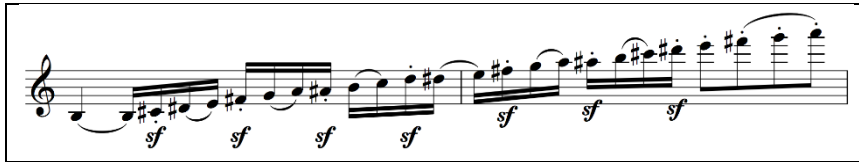
Kemancı olarak parlak bir kariyere sahip olan Vieuxtemps, Niccolo Paganini'nin ileri keman çalma tekniklerinden etkilendiği ölçüde eserlerinin “eğitim müziği” niteliği taşımasına da büyük önem vermiştir. Bestecinin eserleri yazıldıkları günden bu yana dünyanın neredeyse her yerindeki eğitimci ve solistler tarafından sıklıkla kullanılmış ve seslendirilmiştir.

Paganini'nin eserlerinde sıklıkla kullandığı, aynı zamanda bazı kaynaklarda “Paganini Yay Çeşidi” olarak adlandırılan ritmik yapı, Vieuxtemps'ın eserlerinde de görülmektedir. On altılık nota gruplarında bir ayrı ve iki bağlı şekilde çalınan bu ritmik yapıda ayrı olan her nota belirgin ve aksanlı çalınır. Şekil 1 ve Şekil 2’de görülen bu yay çeşidi, yorumcu için bir ifade biçimi olmasının yanı sıra, kemancının yorum kültürünün gelişmesi açısından önem taşımaktadır.

Şekil 1: Niccolo Paganini Keman Kaprisleri No. 16 (Ölçü: 40-44)

Şekil 2: Henri Vieuxtemps Keman Konçertosu No. 5 1. Bölüm (Ölçü: 48-49)

Paris Konservatuvarı'ndaki öğretmenliğinin dışında 1846-1851 yılları arasında St. Petersburg Konservatuvarı'nda da çalışan Vieuxtemps “Rus Keman Ekolü”nün temellerini oluşturmuştur. Felç olduğu 1873 yılına kadar yüzlerce konser

³ About Vieuxtemps's ‘Fantasia Appassionata / Ballade et Polonaise / Fantasia Caprice / Greeting to America’ Recording, https://www.naxos.com/mainsite/blurbs_reviews.asp?item_code=8.570974&catNum=570974&filetype>About%20this%20Recording&language=English

vermiş; Avrupa, Amerika ve Rusya'nın çeşitli yerlerine turneler yapmıştır.⁴ Ders vermeyi ve keman çalmayı bırakmasının ardından Cezayir'de yaşayan kızının yanına taşınan Vieuxtemps, arkadaşıyla yaptığı bir gezi sırasında başına atılan büyük bir taş parçası nedeniyle beyin kanaması geçirerek hayata gözlerini yummuştur.⁵

3. OP.16 KONSER ETÜTLERİ NO.1

1845 yılında yazılan ve aynı yıl basımı yapılan Op.16 Konser Etütleri, Henri Vieuxtemps'ın solo keman için yazdığı ilk eseridir. Vieuxtemps bu altı etüdünde, Paganini sonrası dönemde gelişen keman çalıcılığını Kreutzer ve Baillot gibi besteci/kemancıların eğitim anlayışıyla bir araya getirmiş, Wieniawski ve Ernst'in daha sonra yazacakları solo etüt / kaprislere öncülük etmiştir. Bestecinin diğer eserlerinde olduğu gibi Op.16 Konser Etütleri'nde de Fransız müziğinin tutkulu ruhu açıkça görülmektedir. İlk seslendirilişleri Vieuxtemps tarafından yapılan etütlerde genel olarak *çift ses, arpej, flageolet, bariolage, tril, staccato* ve *akor gibi* teknikler yer almaktadır.

Bestecinin 1 numaralı konser etüdü sol minör tonalitesinde ve 12/8'lik ölçü sayısı ile yazılmıştır. Besteci tempoyu *Allegro moderato* olarak belirtmiş olsa da etüt ritmik açıdan sakin ve düşük tansiyonlu bir yapıya sahiptir.

Etüt genel olarak incelendiğinde kemanın tınısal özelliklerinin oldukça geniş bir şekilde yer aldığı ve bu tınısal zenginliğin farklı çalma teknikleri kullanılarak elde edildiği görülmektedir. Yoğunlukla çift seslerin ve geniş akorların kullanımı, çift sesli pasajların üst partisinde işlenen motifler, tril ve aksanların ilerleyen ezgisel motiflerdeki seri duyusu buna örnek olarak gösterilebilir. Ayrıca etütte göze çarpan bir diğer unsur da nüans çeşitliliğidir. Besteci küçük ezgisel motiflerin "soru-cevap" şeklinde duyurulması için forte ve piano zıtlığını süreklilikle kullanmayı tercih etmiş, bu durum etüdün genelinde tek bir enstrümandan duyulan bir diyalog halini almıştır.

Etüdün en temel özelliği çift ses tekniğinin yoğunluklu kullanımınıdır. Vieuxtemps'ın kemancılığının besteciliğine yansımalarının en güzel örneklerinden biri olarak gösterilebilecek bu etütte çift sesler kimi zaman akor tınısını anımsatacak bir ustalıklı kullanılmıştır. Bestecinin eserlerindeki çokseslilik unsurundan Stowell şu şekilde bahsetmektedir.

⁴ Henri Vieuxtemps, <https://www.stretta-music.com/en/author-henri-vieuxtemps/> (26.08.2020)

⁵ Thomas Lamb Phipson, *Famous Violinists And Fine Violins*, Chatto & Windus Publishing, Philadelphia, 1896, s. 248.

*Vieuxtemps'in solo keman eserleri, kontrpuantal ayrıntılar açısından oldukça zengindir ve genellikle Bach'ın çokseslilik anlayışının yanı sıra çağdaşları olan Paganini ve Kreutzer'in etkileri de görülmektedir.*⁶

Sözü edilen bu özellikleriyle sol el tekniklerinin öne çıktığı etüt aynı zamanda sağ el tekniklerinin de incelikle kullanıldığı bir teknik yapıya sahiptir.

Keman repertuarında önemli bir yere sahip olan Vieuxtemps'ın "Konser Etütleri No.1" eserinin sağ ve sol el teknikleri açısından incelenmesinin yalnızca çalıcılık açısından değil, eğitim müziği olarak kullanılması açısından da oldukça verimli olacağı düşünülmektedir.

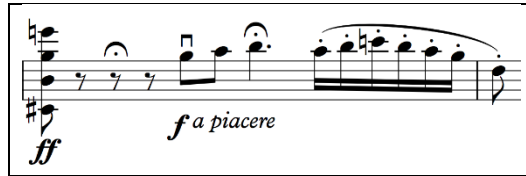
3.1 SAĞ EL TEKNİKLERİ

Konser Etütleri No.1'de kullanılan sağ el teknikleri genel bakış açısıyla şunlardır: Staccato, legato, akor, detache ve barriolage.

3.1.1. Staccato

İtalyanca bir terim olan staccato bir notanın öncesindeki ve sonrasındaki notadan ayrı bir şekilde çalınacağını belirten tekniktir.⁷ Yaylı çalgılarda 18. yüzyılla birlikte kemana özgü bir hale gelen bu teknik iki veya daha fazla sesi aynı yönde kullanılan yay içinde arka arkaya, tele yapışık ve kesik olarak çalma halini almıştır. Bu teknik kullanılırken notaların üzerindeki yay baskısı her seste aynı olmalıdır. Niccolo Paganini ve Henryk Wieniawski gibi dönemin büyük kemancı-bestecilerinin eserlerinde de bu tekniğe sıkça rastlanmaktadır.

Şekil 3: Konser Etütleri No.1 "staccato" tekniği (Ölçü: 7)

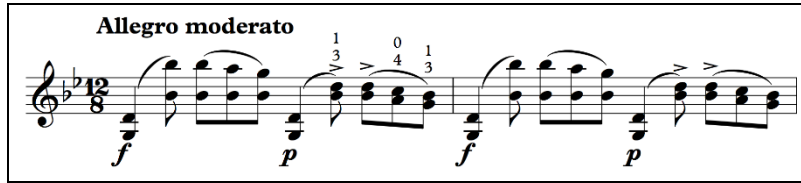

kısa motif, etüdün temposunun çok hızlı olmamasından ve az sayıda notadan oluşmasından dolayı sıkıştırılmadan, sakın bir şekilde çalınmalıdır.

3.1.2. Legato

Legato iki veya daha fazla sesin aynı yerde bağlı çalınması anlamına gelen İtalyanca terimdir. Çekerek veya iterek yerde bağlanan bu notalar, mümkün olduğunca kesintisiz ve pürüzsüz bir şekilde çalınmalıdır.⁸

Şekil 4: Konser Etütleri No.1 “legato” tekniği (Ölçü: 1-2)

Şekil 4’te gösterilen legato tekniği etüdün ilk ölçüsünden itibaren belirgin olarak karşımıza çıkmaktadır. 12/8’lik ölçü sayısına sahip olan etüdün ilk ölçülerinde her 3/8’lik birim vuruş içerisindeki çift sesler legato tekniği ile birbirine bağlanmıştır. Ana melodiyi oluşturan sesler üst partide yazıldığı için yayın çekerek ve iterek farklı yönlerde kullanılmasının ezgisel bütünlüğü bozmaması dikkat edilmesi gereken en önemli husustur.

3.1.3. Akor

Fransızca bir terim olan *akor* müzikte üç ya da daha çok sesin birlikte yaratıkları, uyumlu ve ortak tını anlamına gelmektedir.⁹

Kemanda iki farklı akor çeşidi bulunmaktadır. Bunlardan biri kırık akor, diğeri ise akordaki seslerin tamamının aynı anda duyulduğu bütün akordur. Kırık akor; üç veya dört sesli akorun seslerinin ikiye bölünerek pesten tize veya tizden pese olacak şekilde art arda duyurulacak şekilde birleşmesiyle oluşur. Keman tekniğinde kırmadan çalınan akorlar ise; birbiri arkasını takip eden, melodik ve armonik çizgilerin birleşmesiyle şekillenmiş ses kümeleridir. Kırık akordan farkı, bu tip üç ve dört sesli akorlardaki seslerin aynı anda duyurulmalarıdır.¹⁰

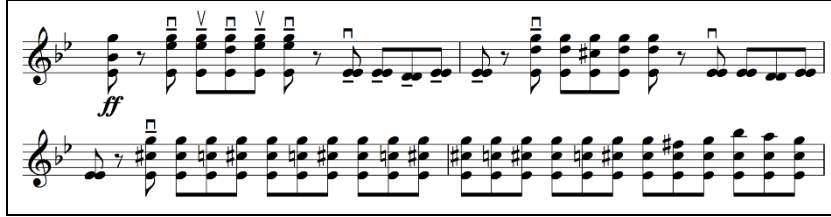
Vieuxtemps Op.16 Konser Etütleri No.1’in yalnızca dört ölçüsünde akor tekniğine yer vermiş ve bu dört ölçüyü bir geçiş motifi olarak kullanmıştır.

⁸ Christine Ammer, a.g.e. s. 214.

⁹ Vural Sözer, *Müzik Terimleri Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2014, s. 11.

¹⁰ Matvei Liberman, Mark Berlianchik, *Culture of Violin Tone*, Muzika, Moskova, 2011, s. 174.

Şekil 5: Konser Etütleri No.1 “akor” tekniği (Ölçü: 40-43)

Şekil 5’te görülen akorlarda besteci ortada kalan sesi hareketli bir şekilde kullanarak akorlardan bağımsız bir melodik hat elde etmiş ve daha önce de belirttiği gibi bu pasajı bir geçiş motifi olarak kullanmıştır. Bu akorların kırılmadan, tek hareket ile çalınması ve her sesin net bir şekilde duyulabilmesi için sağ kolun dengesi oldukça önemlidir. Yay değişimlerinin akor duyularına etki etmemesine, çekerek ve iterek gelen akorların eşit duyulmasına özen gösterilmelidir.

3.1.4. Detache

Fransızca’da ayırmak “detacher” kelimesinden türeyen bu terim, ayrılabilen anlamına gelmektedir. Bu terim kemanda sesin karakterinden çok, yayın iletkenliği ile ilişkilendirilmelidir.¹¹

Temel yay tekniklerinin başında gelen detache, iyi bir sağ el hakimiyeti için oldukça önemlidir. Diğer yay tekniklerinin hemen hepsi detache tekniğinin temeli üstüne oluşturulur. Buna rağmen Vieuxtemps bu tekniği bir numaralı etüdünde diğer yay tekniklerine kıyasla daha az kullanmış, yalnızca çift seslerin ve kuvvetli nüansların bulunduğu pasajlarda yer vermiştir.

Şekil 6: Konser Etütleri No.1 “detache” tekniği (Ölçü: 22-26)

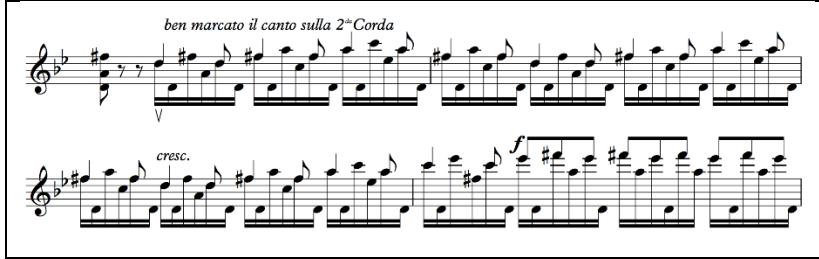
Şekil 6’da görülen pasajda Vieuxtemps çift sesleri tek yöne doğru inici olarak kullanmış, bu tekniği onunla aynı dönemde yaşamış olan ünlü virtüöz Wieniawski de eserlerinde sıkça kullanmıştır.

¹¹ Matvei Liberman, Mark Berlianchik, a.g.e., s. 104.

3.1.5. Bariolage

Fransızca olan *bariolage* terimi “barioler” kelimesinden türemiştir ve rengarenk anlamına gelmektedir. Bariolage, yan yana bulunan tellerde iki veya birkaç sesin tek yay hareketi kullanarak seslerin iç içe geçmesiyle ortaya çıkan bir yay tekniğidir. Melodinin tek seste resmedilmesi ve açık telin tekrar etmesi ile bu teknik ortaya çıkar. Genellikle legato ve hızlı bir hareket ile kullanılan bariolage, açık tel olmadan ve *detache*, *sautille*, *spiccato* gibi farklı yay çeşitlerinde de görülmektedir.¹²

Şekil 7: Konser Etütleri No.1 “bariolage” tekniği (Ölçü: 44-47)

Şekil 7’de görülen pasajda Vieuxtemps, bariolage tekniğini yalnızca iki tel üzerinde kullanmıştır. Tekniğin yer aldığı ilk dört ölçüde tekrar eden açık tellerin yanı sıra melodiye altılı aralıklar eşlik eder. Daha sonra melodideki sekvens açık teldeki *re* sesi ile şekillenir. Notada da belirtildiği gibi bu pasaj iki telde, şarkı söyleyerek ve belirgin bir şekilde çalınmalıdır.

4. SOL EL TEKNİKLERİ

Konser Etütleri No.1’de kullanılan sol el teknikleri genel bakış açısıyla şunlardır: Tril, çift ses ve vibrato.

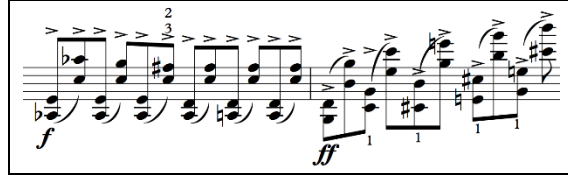
4.1. Çift Ses

Genelde yaylı çalgılar için kullanılan bu teknik ilk kez Erken Barok Dönem bestecilerinde görülmüştür. 19. yüzyılda çokseslilik anlayışının değişmesi ve keman tekniğinde meydana gelen gelişmeler ile çift ses daha sık kullanılmaya başlanmıştır. Konser Etütleri No.1’de genel yapıya hâkim olan çift ses tekniği besteci tarafından çok farklı şekillerde kullanılmıştır.

¹² Matvei Liberman, Mark Berlianchik, a.g.e., s. 94.

Şekil 8: Konser Etütleri No.1 “çift ses” tekniği (Ölçü: 18-19)

Şekil 8’de çift sesler kırık akor şeklinde kullanılmıştır. Her notanın ayrı ayrı vurgulandığı bu iki ölçüde ayrıca yukarı doğru ilerleyen bir arpej hareketi de görülmektedir. 4’lü, 5’li ve 6’lı aralıkların kullanıldığı bu ölçülerde yukarı çıkan arpejler *crescendo* nüansı ile desteklenmelidir.

Şekil 9: Konser Etütleri No.1 “çift ses” tekniği (Ölçü: 22-23)

Şekil 9’da örneklendirilen pasaj, etütte görülen bir diğer çift ses kullanımıdır. Genel kullanımıyla çift seslerde aynı iki nota kullanılacağı zaman notalar farklı iki oktavda duyurulur. Ancak besteci eserinin bu kısmında aynı notayı “unison” olarak iki farklı telde kullanmıştır. Kromatik dizi özelliği de olan bu pasajda iki ölçü Şekil 9’da görüldüğü gibi tekrar ettikten sonra tek ses sabit olarak tutulmuş ve diğer ses kromatik inişe devam etmiştir.

Şekil 10: Konser Etütleri No.1 “çift ses” tekniği (Ölçü: 87-95)

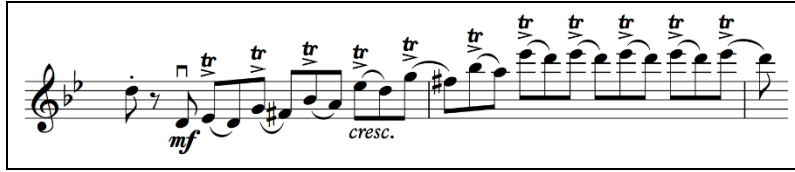
Etütte çift sesin bir diğer kullanımı ile 87. ölçüde karşılaşılmaktadır. Şekil 10’da görülen dokuz ölçülük pasaj kemanın sol ve re telleri ile çalınmakta ve sol teli sürekli olarak boş tel olarak kullanılmaktadır. Sözü edilen pasajda melodik hareket kemanın re telindedir ve buna benzer hareketlerin duyurulmasında iki tel arasında

bir denge problemi ile karşılaşılabilir. Burada re telinde çalınan melodik hattın duyurulabilmesi ve sol telin bas karakterinin melodik hattı örtmemesi için sağ el dengesinin dikkatli bir şekilde ayarlanması gerekmektedir.

4.2. Tril

Fransızca olan *tril*, bir notayla tam ya da yarım ton üstündeki notayı, birbiri ardına ve titrecesine uygulanan süsleme tekniğidir.¹³

Şekil 11: Konser Etütleri No.1 “tril” tekniği (Ölçü: 8-9)

Vieuxtemps bu etütte tril tekniğini aksak bir ritim ile kullanmıştır. 3/8’lik vuruşlarda notalar ikişer bağlıdır. Tril her bağın ilk notasında yer alır ve bu trillerin üzerinde aksanlar vardır. Bu aksanların anlaşılır ve net duyulabilmesi için trilden önceki her notada yayı hafifleterek vurguyu kuvvetli şekilde göstermek önemlidir. Trilin yer aldığı iki ölçüde çıkıcı notalar crescendo ile desteklenmelidir.

4.3. Vibrato

İtalyanca olan *vibrato* terimi titreşim, titreşmek anlamına gelmektedir. Kemandaki en önemli ifade şekillerinden biri olan vibrato, tele basılan parmağın titreşimi ile ortaya çıkmaktadır. Parmağı, esas sesin ilerisine veya gerisine eşit hareket ettirerek elde edilir. Melodiye etkili bir biçimde yön verebilmek için farklı vibrato teknikleri kullanılarak sağ el desteklenmektedir. Bu tekniği ilk kez 18. yüzyılın başlarında İtalyan kemancı Francesco Geminiani (1687-1762) kullanmaya başlamış, “dönemin keman sanatçılarının yoğun ifade özlemi” olarak açıklayarak müzikteki duygusallığı ortaya çıkarmak istemiştir.¹⁴

Şekil 12: Konser Etütleri No.1 “vibrato” tekniği (Ölçü: 5-6)

Neredeyse her eserde farklı şekillerde kullanılan vibrato, bu etütte de her seste kullanılmaktadır. Özellikle bağlı notalarda yoğun olarak duyulan vibrato, Şekil

¹³ Vural Sözer, a.g.e., s. 242.

¹⁴ Vibratsia V Obuchenii Skripachei, <https://kopilkaurokov.ru/muzika/prochee/doklad-natiemu-vibratsiia-v-obuchenii-skripachiei> (28.08.2020)

12’de görüldüğü gibi ilk cümlelerin sonunda sesin hızlı ve parlak bir şekilde uzamasına yardımcı olmaktadır.

Bestecilere, eserlere ve dönemlere göre değişkenlikler gösteren vibrato tekniği, Vieuxtemps’ın bu etüdünde de farklı şekillerde kullanılmalıdır. Özellikle bağlı notalarda daha yoğun yapılması önerilen vibrato sesin parlak ve doygun bir şekilde uzamasına yardımcı olacaktır. Eser her ne kadar “etüt” başlığı taşısa da Paganini ve Wieniawski’nin kaprisleri gibi konser eseri olarak tasarlanmış; bu özelliği nedeniyle kemancılar tarafından müzikal ve teknik becerilerini yansıtmaya amacıyla seslendirilmektedir. Bu nedenle vibrato tekniği etüdün tamamında dengeli bir şekilde kullanılmalıdır.

5. SONUÇ

Bu çalışmada Henri Vieuxtemps’ın kısaca hayatına, eğitimine ve kemancılığına değinilmiş, Op. 16 Konser Etütleri No.1’deki sağ ve sol el teknikleri incelenmiştir.

Vieuxtemps’ın Op.16 Konser Etütleri No.1’in incelenmesi sonucunda;

- Vieuxtemps’ın Paganini’nin eserlerindeki virtüözite anlayışını benimsediği,
- Fransız Müziği’nin tutkulu ruhunun bu etüde yansıdığı,
- Solo keman için yazdığı etüt/kaprisler ile keman literatürüne önemli bir katkıda bulunduğu,
- Sağ elde bariolage, staccato, legato, detache ve akor tekniklerinin,
- Sol elde ise trill, çift ses ve vibrato tekniklerinin kullanıldığı saptanmıştır.

Ülkemizde Vieuxtemps’ın eserleri hakkında yapılan araştırmaların kısıtlı olması nedeniyle bu çalışmanın araştırmacılara olduğu kadar bestecinin eserlerini seslendirmek isteyen yorumculara ve bu eserlerin eğitim sürecine de rehberlik edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Ammer, Christine, The Facts On File Music Dictionary, Library of Congress Cataloging in Publication, Amerika: 1992.

Liberman, Matvei, Berlianchik, Mark, Culture of Violin Tone, 1. Baskı, Moskva-Muzika, 2011.

Phipson, Thomas Lamb, Famous Violinists And Fine Violins, Chatto & Windus Publishing, Philadelphia: 1896.

Sözer, Vural, Müzik Terimleri Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul: 2014.

Stowell, Robin, Le Violon Harmonique Vieuxtemps Etudes de Concert Op.16; Adagio in E Major; Etude in G Minor Op.48 No.28; Six Morceaux Op.55, The STRAD, Orpheus Publications LTD, İngiltere: 2016.

İNTERNET KAYNAKLARI

- About Vieuxtemps's 'Fantasia Appassionata / Ballade et Polonaise /
Fantasie Caprice / Greeting to America' Recording,
https://www.naxos.com/mainsite/blurbs_reviews.asp?item_code=8.570974
(28.08.2020)
- Henri Vieuxtemps,
<https://www.stretta-music.com/en/author-henri-vieuxtemps/> (26.08.2020)
- Vibratsia V Obuchenii Skripachei,
<https://kopilkaurokov.ru/muzika/prochee/doklad-natiemu-vibratsiia-v-obuchienii-skripachiei> (28.08.2020)